

Juli 2019

Ny befolkningsprognose frigiver milliarder mod 2025

Danmarks Statistik reviderede i midten af maj den årlige befolkningsprognose for Danmark. Der er tale om relativt mærkbare ændringer, hvor der frem mod 2025 forventes færre i de aldersgrupper, der især trækker på de offentlige finanser, mens der modsat kommer lidt flere i de aldersgrupper, der netto bidrager til de offentlige kasser. I det lys må der dels forventes et mindre pres på det offentlige forbrug fra den befolkningsmæssige udvikling (demografisk træk) og generelt en mærkbar og strukturel forbedring af de offentlige finanser.

- I 2025 er befolkningen samlet revideret ned med 29.800 personer, dækkende over knap 26.700 færre 0-20-årige og knap 8.900 færre på 67 år eller ældre. Modsat er der godt 5.800 flere personer mellem 21 og 66 år. Der især sket en nedjustering af befolkningstallet for etniske danskere og ikke-vestlige indvandrere, mens der er sket en opjustering af vestlige indvandrere. Efterkommere for både vestlige og ikke-vestlige er også nedjusteret, men har mindre betydning for de samlede tal.
- En opgørelse fra Finansministeriet viser generelt, at børn, unge og ældre i gennemsnit modtager mere fra de offentlige end de bidrager med, mens aldersgrupperne fra midt i 20'erne og op til midt i 60'erne afleverer mere end de modtager. Det positive bidrag for de primære arbejdsdygtige ældre er trukket af etniske danskere og vestlige indvandrere, mens ikke-vestlige indvandrere trækker negativt på de offentlige kasser for alle ældre ifølge Finansministeriet.
- Kombineres det ændrede demografiske billede, med netto bidraget på de offentlige kasser tegner der sig en mærkbar forbedring af de offentlige finanser de kommende år. Fra godt 1 mia.kr. allerede i år til 6½ mia.kr. i 2025. Trods usikkerhed i beregninger, må der ligge en mærkbar strukturel forbedring af de offentlige finanser i 2025-perspektiv, hvor prioriteringsrummet løftes minimum 3 mia.kr. op til 6½ mia.kr., der anses for at være det bedste bud

Af Økonom **Jesper Grunnet-Lauridsen**, Formandssekretariatet,
Og Cheføkonom **Frederik I. Pedersen**, Formandssekretariatet,
telefon 28 42 42 72 eller mail frederik.pedersen@3f.dk

Revision af befolkningsprognosen for Danmark mod 2025

Danmarks Statistik reviderede i midten af maj den årlige befolkningsprognose for Danmark. Da revisionen kom midt i valgkampen vakte den ikke nævneværdig opmærksomhed. Et nærmere kig viser imidlertid store revisioner med en potentielt meget mærkbar betydning for de offentlige finanser og det økonomiske "prioriteringsrum".

Som det fremgår af tabel 1, var der per 1. januar 2019 godt 8.200 færre i befolkningen end man forventede ved sidste års befolkningsprognose (maj 2018). Det dækker over 5.300 færre 0-20 årige, 1.160 færre 21-66-årige og 1.750 færre på 67 år eller derover. Per 1. januar 2020 er befolkningen nedjusteret med 13.800 personer igen primært en følge af færre børn, unge og ældre.

Tabel 1. Revision af befolkningsprognosen, maj 2018 versus maj 2019

Aldersgrupper	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
0-20	-5309	-9630	-13648	-17461	-20826	-24000	-26691
21-66	-1163	-1041	-243	1114	2635	4256	5808
67+	-1750	-3165	-4474	-5674	-6877	-7938	-8892
I alt	-8222	-13836	-18365	-22021	-25068	-27682	-29775

Anm.: Opgørelse per 1. januar de givne år. Så 2019-tallet fra maj 2019 er ikke prognose, men faktiske tal.

Kilde: 3F pba. Danmarks Statistik

I 2025 er befolkningen med den nye prognose samlet revideret ned med knap 29.800 personer. Det dækker over knap 26.700 færre 0-20-årige og knap 8.900 færre på 67 år eller ældre. Modsat er der godt 5.800 *flere* personer mellem 21 og 66 år¹.

Forklaringen på revisionen er ifølge oplysninger fra Danmarks Statistik dels en generel nedjustering af fertiliteten på ca. 0,1 i 2018 (altså færre nyfødte)² og dels en påvirkning af at middellevetiden – der for første gang i mange år - ikke steg i 2017/2018. Derudover er indvandringen nedjusteret for ikke-vestlige indvandrere.

Som det fremgår af bilagstabellerne, dækker revisionen i 2025 primært over færre etniske danskere (børn, unge og ældre) og færre ikke-vestlige indvandrere (0-66 årige). Antallet af efterkommere er nedjusteret en smule for både vestlige og ikke-vestlige indvandrere, men det har ikke den store betydning for den samlede revision. Modsat er antallet af vestlige indvandrere opjusteret (især 20-66-årige).

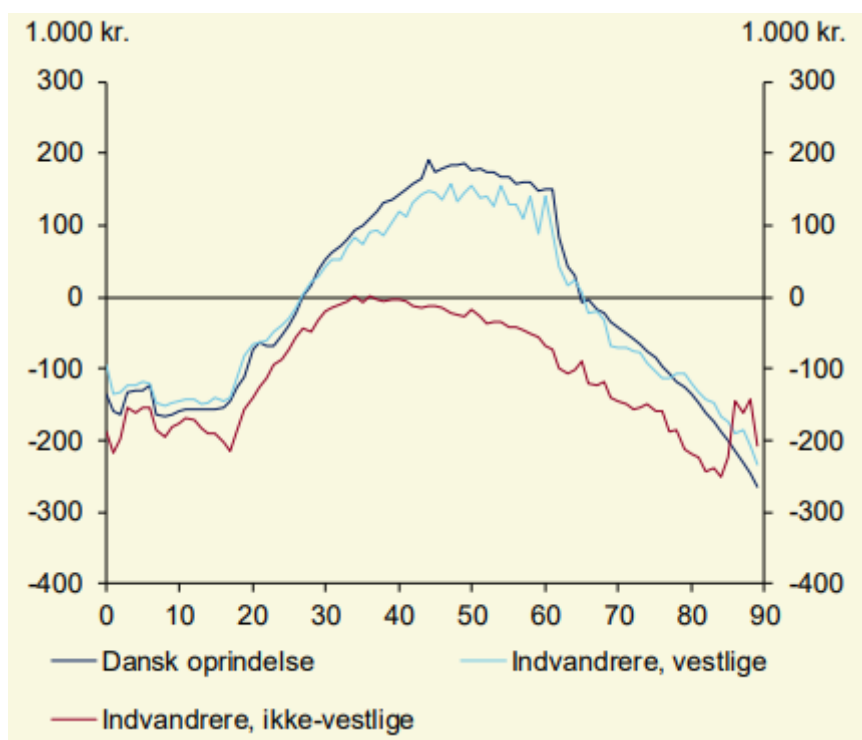
¹ Folkepensionsalderen er 67 år i 2025.

² Antal 0-årige er nedjusteret med 2500-3000 årligt. Det akkumulerer i det samlede børnetal i takt med at børnene bliver ældre, jf. at de 0-årige i 2019 er 6 år i 2025.

Træk på de offentlige kasser

Finansministeriet har i foråret 2019 udgivet en rapport, der viser nettobidraget til de offentlige kasser for en gennemsnitsperson, med henholdsvis baggrund som etnisk dansker, vestlig indvandrer og ikke-vestlige indvandrere, der har nået den pågældende alder. Nettobidraget dækker på indtægtssiden de enkelte aldres indbetaling af skatter og afgifter, mens det på udgiftssiden er træk på sundhedsydelser, undervisning, pasning, pleje og kulturtilbud mv. samt udbetaling af overførselsindkomster mv.

Figur 1. Nettobidrag til de offentlige finanser opdelt på alder, 2016

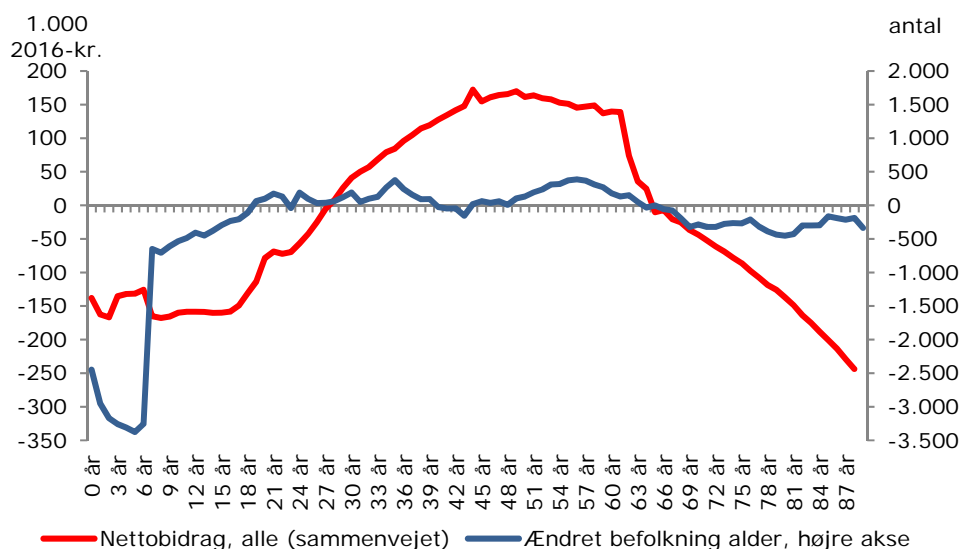
Kilde: Finansministeriet Økonomiske Analyse april 2019: Indvandreres nettobidrag til de offentlige finanser i 2016, Figur 1.3

Fokuseres på danskere og vestlige indvandrere er der i gennemsnit et negativt nettobidrag fra de 0-25-årige, i det deres skattebetaling er lavere end de modtagne ydelser (fx udgifter til daginstitutioner og undervisning). I aldrene fra midt i 20'erne til godt midt i 60'erne år bidrager gennemsnitspersonen mere til de offentlige kasser end de modtager i form af ydelser og overførsler. De ældre aldersgrupper (over midt i 60'erne) modtager igen mere, end de bidrager til de offentlige kasser. For de ikke-vestlige indvandrere er der et negativt nettotræk for de allerfleste aldre, dvs. at gruppen generelt bidrager mindre end de modtager.

Finansministeriet har ikke umiddelbart nye oplysninger om nettobidraget for efterkommere til indvandrere. Imidlertid ligger der en rapport fra 2018, nogle profiler for efterkommere, herunder oplysninger om at disse pga. for få observationer, må

konstrueres en profil ud fra sammenvejning mellem etniske danskere og indvandrere³. Med udgangspunkt i disse vægte, billedet i figur 1 og befolkningstallet per 1. januar 2016 findes billedet for den samlede befolkning, jf. figur 2.

Figur 2. Revideret befolkningsprognose 2025 og nettobidrag, et års alderstrin

Kilde: 3F pba. Danmarks Statistik og Finansministeriet.

Figur 2 viser også revisionen af befolkningsprognosen (et-års alderstrin) i 2025. Generelt er befolkningen revideret mest ned for de aldersgrupper, der netto trækker mest på de offentlige finanser (børn, unge og ældre). Modsat er befolkningen revideret lidt op for de aldersgrupper, der netto bidrager til de offentlige kasser. Der kommer altså helt generelt flere, der bidrager til de offentlige kasser og færre der belaster.

Et bud på konsekvensen for de offentlige finanser af den reviderede befolkningsprognose fås ved at gange ændringerne i befolkningsprognosen på nettobidraget for en gennemsnitsperson fordelt på alder og etnisk herkomst⁴. Da vi ikke har nettobidraget efter 89 år er det forudsat uændret⁵.

³ Se Finansministeriet Økonomisk analyse: Indvandreres nettobidrag til de offentlige finanser i 2015. Nettobidraget for efterkommere fra ikke-vestlige lande for hvert alderstrin over 30 år fastsættes som et vægtet gennemsnit af det tilsvarende nettobidrag for henholdsvis indvandrere fra ikke-vestlige lande med vægt 60 pct. og personer af dansk oprindelse med vægt på 40 pct. For efterkommere fra vestlige lande er vægten for indvandrere 9 pct., mens personer af dansk oprindelse vægter med 91 pct. Se bilagsfigur.

⁴ Se fodnote 3. For aldrene over 89 år er nettobidraget antaget uændret.

⁵ Tidligere profiler fra Vismandsrapporten foråret 2014 viser at nettotrækket pba. 2008-tal vokser med alderen efter 89 år, så en 95 årig netto koster mere end en 89 årig.

Som det fremgår af tabel 1 er der allerede i 2019 en gevinst på godt 1 mia. 2016-kr., den stiger i 2020 til 2,2 mia.2016-kr. og til ca. 6½ mia.2016-kr. i 2025.

Tabel 1. Konsekvens for de offentlige finanser af ændret befolkningsprognose

	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Ændret nettobidrag, mia.2016-kr.	1,1	2,2	3,2	4,2	5,0	5,8	6,5

Kilde: 3F pba. Danmarks Statistik og Finansministeriet

Det er selvfølgelig flere usikkerheder ved en sådan beregning. Dels fortsætter net-tobelastningen med at stige efter de 89 år. Profilen for efterkommere er usikker, fordi der ikke er mange i denne gruppe. Der er regnet på et gennemsnitligt nettobi-drag fordelt på alder. Der kan være nogle særkorrektioner der ikke er medtaget i nettobidragsprofilerne. Det kan være det marginale nettobidrag adskiller sig fra det gennemsnitlige. Der er ikke opregnet til 2019-prisniveau. Vi har kigget på befolk-ningen primo året, havde vi kigget medio ville revisionerne være lidt større. Disse usikkerheder peger begge veje.

At der ligger en ikke ubetydelig gevinst for de offentlige kasser, får man bekræftet af den blå tænketank Cepos, der har været ude og vurdere, at den nye befolknings-prognose fra Danmarks Statistik reducerer det "demografiske træk" med 3 mia.kr⁶ i 2025. Det er den vækst, der skal til i det offentlige forbrug, for at dække den be-folkningsmæssige udvikling for givne standarder. Men oven i kommer så bidrag fra overførselsindkomster og skatter mv.

Samlet må den nye befolkningsprognose aflaste de offentlige finanser med adskille-lige milliarder frem mod 2025. Der må således ligge en mærkbar strukturel forbed-ring af de offentlige finanser i 2025-perspektiv, hvor prioriteringsrummet (dvs. det samlede økonomiske råderum fratrukket det demografiske træk) løftes minimum 3 mia.kr. op til 6½ mia.kr., der anses for at være det bedste bud.

⁶ <https://jyllands-posten.dk/indland/ECE11412871/faerre-boern-og-aeldre-giver-tre-milliarder-ekstra-i-2025/>

Bilagstabeller

Revision af befolkningsprognosen, maj 2018 versus maj 2019, Etnisk danskere

	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
0-20	-2464	-5013	-7640	-10311	-12938	-15575	-17856
21-66	-92	-78	-67	-67	-70	-19	-5
67+	-1565	-2992	-4319	-5538	-6789	-7916	-8945
I alt	-4121	-8083	-12026	-15916	-19797	-23510	-26806

Revision af befolkningsprognosen, maj 2018 versus maj 2019, Indvandrere fra vestlige lande

	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
0-20	-463	-91	414	917	1394	1803	2116
21-66	-1554	-709	1064	3496	6169	8901	11616
67+	-103	-33	44	151	276	427	587
I alt	-2120	-833	1522	4564	7839	11131	14319

Revision af befolkningsprognosen, maj 2018 versus maj 2019, Indvandrere fra ikke-vestlige lande

	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
0-20	-1942	-3567	-4939	-6058	-6814	-7363	-7783
21-66	621	-98	-1073	-2131	-3240	-4361	-5523
67+	-88	-148	-208	-292	-354	-442	-519
I alt	-1409	-3813	-6220	-8481	-10408	-12166	-13825

Revision af befolkningsprognosen, maj 2018 versus maj 2019, Efterkommere fra vestlige lande

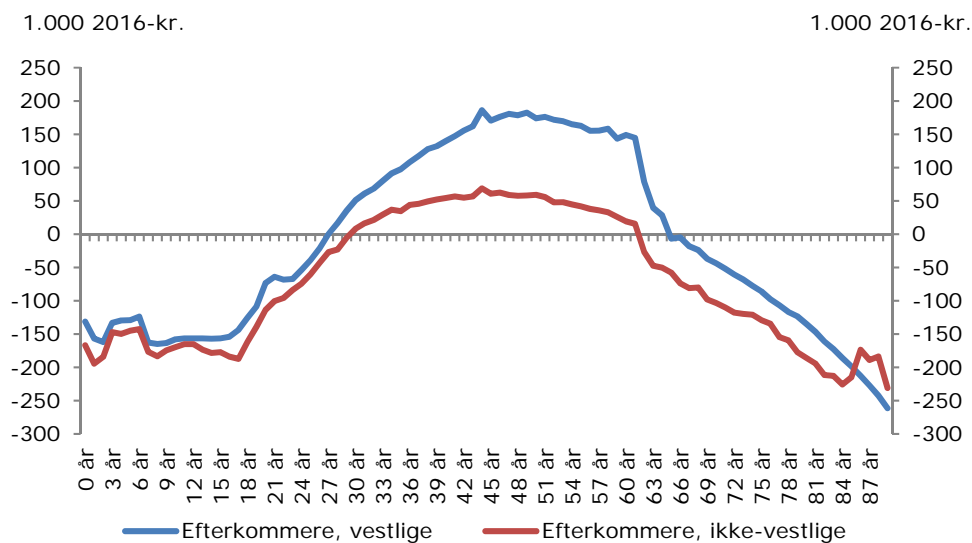
	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
0-20	-64	-238	-432	-649	-897	-1150	-1366
21-66	-79	-79	-73	-77	-79	-86	-70
67+	8	8	8	4	-10	-8	-15
I alt	-135	-309	-497	-722	-986	-1244	-1451

Revision af befolkningsprognosen, maj 2018 versus maj 2019, Efterkommere fra ikke-vestlige lande

	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
0-20	-376	-721	-1051	-1360	-1571	-1715	-1802
21-66	-59	-77	-94	-107	-145	-179	-210
67+	-2	0	1	1	0	1	0
I alt	-437	-798	-1144	-1466	-1716	-1893	-2012

Kilde: 3F pba. Danmarks Statistik

Bilagsfigur

Anm.: Nettobidraget for efterkommere fra ikke-vestlige lande for hvert alderstrin over 30 år fastsættes som et vægtet gennemsnit af det tilsvarende nettobidrag for henholdsvis indvandrere fra ikke-vestlige lande med vægt 60 pct. og personer af dansk oprindelse med vægt på 40 pct. For efterkommere fra vestlige lande er vægten for indvandrere 9 pct., mens personer af dansk oprindelse vægter med 91 pct. Denne tilgang følger af Økonomisk analyse: Indvandreres nettobidrag til de offentlige finanser i 2015. Kilde: 3F pba. Tal fra Finansministeriet